GAZETA PORANNA

• ILUSTROWANY DZIENNIK INFORMACYJNY WSCHODNICH KRESÓW •

Nr. 6953 | Lwów, wtorek, 22 stycznia 1924. | Rok XV.

Wydawca: Spółka Akcyjna Wydawnicza.
Adres Redakcji: Lwów. ul. Chorążczyzny 31. (Tel. 15 i 178).
Adres Administracji: Lwów. ul Podwale 3. (Tel. 73 i 291).

Cena pojedynczego egzemplarza 150.000 Mp.
Na dworcach poza Lwowem 180.000 Mp

Redaktor Naczelny: JERZY KONARSKI
Telefon Redaktora Naczelnego 290.
Telefon domowy Redaktora Naczelnego 192.

Demonstracja floty Stanów Zjedn.

Aresztowanie barona-sadysty, syna ministra.

SKARBY W GROBOWCU Z PRZED TYSIĘCY LAT.

(Do artykułu na str. 4.)

Rycina przedstawia bogato cyzelowane wnętrze jednego z wozów wojennych faraona, znalezionych we wnętrzu grobowca Tutankamena. Rzeźby przedstawiają niewolników, korzących się przed potęgą władcy.

Demonstracja sił wojennych Stanów.

ZAATAKOWANIE OD ZACHODU „PRZEZ JEDNO Z MOCARSTW MORSKICH"

Nowy Jork, 20 stycznia.

(m) Na obszarze kanału Panamskiego rozpoczęły się **wielkie manewry floty i armji Stanów Zj.,** w których bierze udział **25 okrętów linjowych, 4 krążowniki, 43 niszczyciel: torpedowców, 2 krążowniki pomocnicze etc.** Prasa amerykańska podkreśla, że manewry są próbą sprawności sił zbrojnych Stanów na wypadek zaatakowania Stanów Zjedn. od Oceanu Atlantyckiego **przez jedno z mocarstw morskich.**

Program polityki min. Zamoyskiego.

Paryż. (Tel. wł. G. P.) Minister spraw zagranicznych Zamoyski w wywiadzie z przedstawicielem „Temps'a" oświadczył, że **pracować będzie nad utrzymaniem przyjaźni francusko-polskiej.** Polityka **Polski** — oświadczył minister — jest **zasadniczo polityką pokojową** i dąży do ścisłego wykonania traktatów, utrzymania dobrych stosunków z Ententą, **usunięcia nieporozumień między Pragą a Warszawą i zacieśnienia węzłów łączących Polskę z państwami bałtyckiemi.**

Słuszne uregulowanie **sprawy Kłajpedy mogłoby w szerokiej mierze przygotować grunt dla przymierza z Litwą.** Co się tyczy stosunków **polsko-rosyjskich** — mówił minister — to traktat ryski oraz ostatnio dokonana wymiana not między rządem polskim a sowieckim stanowią podstawę normalnych i trwałych stosunków.

Pożegnanie min. Zamoyskiego w Paryżu.

Paryż. (Tel wł. G. P.) Poseł Maurycy Zamoyski w dniu wczorajszym o godz. 1 popoł. wręczył prezydentowi republiki Millerandowi swoje **listy odwoławcze.** Następnie zaprosił p. prezydent posła Zamoyskiego i p. Zamoyską na śniadanie. Na śniadaniu byli obecni oprócz radca poselstwa Szembek, jak również szereg osób z otoczenia p. prezydenta. Śniadanie miało charakter ściśle prywatny, nie wygłoszono żadnych przemówień. O godz. 2 poseł Zamoyski z żoną opuścili pałac Elizejski. Następnie poseł Zamoyski zaczął składać wizyty pożegnalne członkom korpusu dyplomatycznego. W godzinach popołudniowych odwiedził p. Zamoyski nuncjusza apostolskiego, ambasadorów Anglii i Brazylji.

—o—

P. SKIRMUNT W PARYŻU.

Paryż. (Tel. wł. G. P.) Przybył tu poseł **Skirmunt** w celu odbycia narad z posłem **Zamoyskim.**

Radek Sobelsohn był w Düsseldorf.

Paryż. (Tel. wł. G. P.). Jak donoszą pisma, **ostatnie rozruchy w Düsseldorfie zorganizowali delegaci sowieccy. Bawił tam incognito Radek-Sobelsohn.**

Nie mają pieniędzy na spłatę szkód

zato budują sobie kable podwodne.

Berlin. (Tel. wł. G. P.) Pomimo braku środków finansowych, na jakie Niemcy wciąż narzekają i które nie pozwalają im rzekomo na płacenie odszkodowań, wydają one wiele na bardzo kosztowne inwestycje. Obecnie towarzystwu niemieckie „Radio Atlantic" subwencjonowane bardzo znacznie przez rząd niemiecki zakłada **nowy kabel między Embden a Vigo** w miejsce starego zniszczonego kabla. W ten sposób Niemcy będą mogły przesyłać **własne depesze do południowej Ameryki, Afryki, Azji i Australji.**

Obregon pokonał powstańców.

FLOTA AMER. WYSŁANA DO MEKSYKU.

Waszyngton. (Tel. wł. G. P.). Reuter **7 okrętów wojennych wysłano do Vera Cruz.**

Berlin. (Tel. wł. G. P.). Telegr. Comp. Tutejsze poselstwo meksykańskie ogłasza urzędową depeszę o **decydującem zwycięstwie** generała **Obregona.** Wedle tej depeszy zostali powstańcy zupełnie pobici przez wojska rządowe na froncie Tehuacan Puebla i znajdują się w rozsypce.

BETHLEN U KRÓLA ANGLJI.

Londyn. (Tel. wł. G. P.). Król Jerzy przyjął 20 bm. na audjencji trwającej 25 minut węgierskiego prezydenta ministrów Bethlena.

ROKOWANIA RUMUŃSKO-SOWIECKIE W WARSZAWIE?

(Telefonem od naszego koresp.).

Moskwa 20. stycznia.

(m) Komisarjat dla spraw zagr. podaje do wiadomości, że **rząd rumuński zaproponował sowietom rozpoczęcie rokowań w Warszawie.**

WALKA ZE SPEKULANTAMI NA WĘGRZECH.

Budapeszt. (Tel. wł. G. P.) Węg. B. K. W sprawie 5 **komisjonerów giełdowych aresztowanych** z powodu zabronionych spekulacji koronowych odbędzie się we wtorek główna rozprawa. Tego samego dnia zapadnie też wyrok. Prokuratorja wniosła też oskarżenie przeciwko aresztowanym na podstawie ustawy z r. 1920 o ochronie porządku państwowego i socjalnego.

STRAJK KOLEJOWY W ANGLJI.

Londyn. (Tel. wł. G. P.). Akcja pośrednicząca tu w konflikcie między Tow. kolejowem a mechanikami i palaczami lokomotyw nie dała żadnego wyniku. Rozstrzygnięcie w sprawie strajku zapadnie dziś o północy. Szereg miejscowych związków zgodziło się już na wstrzymanie pracy.

FRANCJA BIERZE SIĘ OSTRO DO POPRAWY FRANKA.

Paryż. (Tel. wł. G. P.) Donoszą z Berna: Proponowane przez rząd projekty ustaw mające na celu sanację finansową wywołały tu bardzo korzystne wrażenie. Szczególnie przychylnie oceniana jest decyzja rządu francuskiego, żądająca odroczenia realizacji wszelkich projektów ustaw przewidujących nowe wydatki.

USTRÓJ DJECEZJALNY WE FRANCJI.

Rzym. (Tel. wł. G. P.) „Osservatore Romano“ ogłosi jutro pismo papieża do episkopatu francuskiego, w którym Ojciec św. **zezwala na zaprowadzenie tytułem próby statutu w sprawie ustroju djecezjalnego**, nie dając mu jednakże charakteru obowiązującego.

WŁOCHY GODZĄ SIĘ Z GRECJĄ.

Ateny. (Tel. wł. G. P.) **Włochy notyfikowały rządowi greckiemu postanowienia wznowienia stosunków dyplomatycznych.**

WŁOCHY NIE ODDADZĄ GRECJI WYSP

Rzym. (Tel. wł. G. P.) Rząd włoski zdecydowany jest zająć **odmowne stanowisko wobec próby Venizelosa ponownego otwarcia kwestji Dodekanezu**, która została już uregulowana w Lozannie.

ARESZTOWANIE REDAKTORA

Łódź, 19. stycznia.

Naczelnik policji politycznej w Łodzi aresztował Wacława Poznańskiego pod zarzutem działalności antypaństwowej, na skutek stwierdzenia, że Poznański pozostaje w stosunkach z komunistami zagranicznymi. Ostatnio Poznański był redaktorem działu politycznego w „Głosie Polskim“.

Jak Ukraina sowiecka wabi emigrantów i działaczy ukraińskich.

OSŁAWIONY TIUTIUNYK ŚCIĄGA SKRUSZONYCH GRZESZNIKÓW NA ŁONO MATIUSZKI SOWDEPJI — „MORALNA DEZYNFEKCJA“ NAWRÓCONYCH PRZED WPUSZCZENIEM DO KRAJU. — MUSZĄ ODPRZYSIĘGAĆ SIĘ OD POLSKI.

Pogranicze polsko-sow., 20 stycznia.

Z Charkowa donoszą. Osławiony „nawrócony“ watażka **Tiutiunyk** prowadzi obecnie rokowania z przedstawicielami rządu sowieckiego w sprawie **upokorzenia się i powrotu do Ukrainy sowieckiej** wszystkich wybitnych emigrantów ukraińskich, którzy dotychczas jeszcze pozostają na wygnaniu, a przeważnie na terytorjum Polski i Czechosłowacji. Rokowania te Tiutiunyk prowadzi w imieniu grup **Winniczenki, Szapowała** i całego szeregu innych znanych reprezentantów emigracji antysowieckiej. Dotyczą one warunków, umożliwiających masowy powrót tych osób do ojczyzny.

Warunki, wysunięte przez rząd charkowski są **nadzwyczaj charakterystyczne** i m. innymi opiewają: Wszyscy emigranci muszą się zgodzić na

bezwarunkowe uznanie ustroju i rządu sowieckiego, oraz wszystkich reform i stosunków socjalnych, wynikających z zasad tego **ustroju.** Dalej mają zdeklarować zupełne zaniechanie jakiejkolwiek **pracy politycznej** na gruncie sowieckim, aż do chwili przekonania się rządu o szczerości ich **skruchy.**

Najciekawszym jest punkt następujący: **Przed wyjazdem z Polski** emigranci (wyraźnie wymieniono, że warunek ten odnosi się bezwzględnie do prof. Hruszewskiego, Winniczenki i in. wybitnych działaczy) **mają podpisać deklarację,** potępiającą dotychczasowy wrogi stosunek tych osób do rządu sowieckiego.

Deklaracja ta ma również **zawierać**

ostry atak na rząd polski

za jego rzekomą „perfidną politykę“ w kwestji ukraińskiej. W deklaracji ma znaleźć swój wyraz **nowe pomyślne ustosunkowanie się żywiołów ukraińskich do politycznej linji rządu sowieckiego.**

Dalsze szczegóły tych sensacyjnych rokowań podamy wkrótce.

Masowy powrót prowodyrów ruskich.

LOJALNI OBYWATELE RZECZYPOSPOLITEJ. — KONIECZNOŚĆ POGODZENIA SIĘ Z POLSKĄ. — PĘDZI ICH GŁÓD I NĘDZA. — CZY POWODUJE NIMI SZCZEROŚĆ?

Lwów, 20. stycznia.

(W.). Wśród polityków ruskich tak w kraju jak i na emigracji ustala się przekonanie, że Rusini przy ich strukturze społecznej **niezdolni są do jakichś działań rewolucyjnych i że nieuniknioną koniecznością jest pogodzenie się z Polską.** Jedyną ceną za jaką gotowi są przystąpić do rokowań ugodowych, jest **przyznanie im autonomji terytorjalnej.**

Z pomiędzy ministrów, wojskowych i dyplomatów, przebywających obecnie za granicą o głodzie i chłodzie,

starają się o pozwolenie powrotu do kraju:

Dr. Trylowski, pos. Lew Lewicki, Wł. Sengalewicz, Ant. Kruszelnicki, Dr. Pisecki, Iwan Kossak, Jar. Podlaszecki, Selezinka, Lew Petrusze. wicz, G. Mykietej, J. Maritczak i w. i.

Deklarują się jako **lojalni obywatele Rzeczypospolitej Polskiej** i wyleczyli się, zdaje się na zawsze ze swoich mrzonek niezawisłościowych.

Czy nawrócenie się ich jest szczere i trwałe, trudno na razie osądzić, znając jednak bizantyjską przewrotność polityków ruskich, należałoby zastanowić się, czy **taki masowy powrót tych dobrowolnych wygnańców nie przyczyni się do wywołania** nowych, **niepożądanych fermentów** w kraju.

Nowy obrońca Trockiego.

DOOKOŁA OSOBY DYKTATORA ZARYSOWUJE SIĘ ROZŁAM PARTYJNY

Moskwa 20. stycznia.

(m) W dalszym ciągu obrad moskiewskiej partji komunistycznej przemawiał opozycjonista **Preobrażeński,** przytaczając szereg cyfr, ilustrujących nadmierne zbogacenie się tzw. „Nepmanów“. Wystąpił on również z gorącą **obroną Trockiego,** krytykując postępowanie Centralnego Komitetu partji jako przestarzałe i tchórzliwe metody działania, niezwracające uwagi na procesy wewnątrz partji. W ożywionej dyskusji szereg mówców **poparł wywody Preobrażenskiego.** Natomiast mówcy, broniący Centr. Komitetu, ostrzegali opozycję, aby się nie stała **żywiołem przeciwpaństwowym.**

Zjazd delegatów kolejarzy z wykształceniem średniem.

Lwów, 21. stycznia.

(m) W sobotę dnia 20. b. m., odbył się w sali „Sokoła III.“ walny **Zjazd delegatów** Związku urzędników kolejowych z **wykształceniem średniem,** pod przewodnictwem prezesa Głównego Związku star. insp. Edmunda Hilczera. W zjeździe uczestniczyli delegaci ze Lwowa, Krakowa, Stanisławowa, Poznania i Gdańska. Przewodniczący zdał sprawę z działalności Związku za 1922 i 1923. Wspomniał o **pokrzywdzeniu urzędników kolejowych,** posiadających pewien stopień płacy, a ponadto wyrównanie w uposażeniu do wyższego stopnia płacy, jakoteż urzędników z wykształceniem wyższem. W sprawie tej uchwalono wysłać **memorjał protestujący** do MKŻ. celem usunięcia **wymienionych krzywd.**

Na wniosek delegata z Krakowa p. **Schiebera** udzielono Zarządowi **absolutorjum,** poczem przystąpiono do wyboru nowego Zarządu. Wybrani zostali ze Lwowa: star. inspektor **E. Hilczer,** insp. **Vogelfanger,** star. rewident **Podulski,** rewidenci: **Müller Józef Lercel, Białowąs, Mrzykarz, Wojciechowski Jan i Mayer** Otto, z Krakowa: **Myśliwiec,** ze Stanisławowa: **Antonowicz i Dutka.** Do komisji rewizyjnej: **J. Zbozil, Ornstein, Reindl i Prugar Karol.** Sprawę **fuzji** Związku urzędników z wykształceniem średniem ze związkami pracowników kolejowych o niższem wykształceniu odroczono na czas późniejszy. W końcu uchwalono **przeprowadzić wewnętrzną organizację** i zmianę statutu i upoważniono nowo wybrany Zarząd główny do wypracowania wszelkich zmian i zgłoszenia ich do władzy.

„Republika macedońska“.

NOWY LONT W DYNAMICE BAŁKAŃSKIM.

Wiedeń, 20. stycznia.

Według obiegających tu pogłosek dyplomacja włoska pracuje w związku z sojuszem serbsko-włoskim nad rozwiązaniem kwestji macedońskiej w ten sposób aby **utworzona została osobna jednostka państwowa „Republiki Macedońskiej“** z portem Saloniki jako stolicą. Republika Macedońska pozostawałaby pod opieką i nadzorem Ligi Narodów; opieka ta byłaby wykonywana przez międzynarodową komisję, w której uczestniczyliby przedstawiciele państw bałkańskich. Venizelos podobno **pozyskany** został dla tej myśli, popieranej również przez Anglję. **Republika Macedońska miałaby być węzłem łączącym Grecję, Serbję i Bułgarję.** Pod względem wojskowym kontrolę w nowem państwie miałaby sprawować Jugosławja.

—o—

Wiec P. S. L. „Piasta“ w Cieszanowie.

Cieszanów, 20. stycznia.

W niedzielę dnia 13. bm. odbył się w **Cieszanowie** wiec sprawozdawczy posła P. S. L. Piast p. **Hulaka.** Wiec został obesłany bardzo licznie przez włościan z kilku wsi powiatu cieszanowskiego. Po rzeczowym referacie p. posła Hulaka na wniosek jednego z włościan, uchwalono w rezolucjach **uznanie dla b. rządu polskiej większości p. Witosa, a potępienie posłom Brylowi, Pawłowskiemu i wezwano ich do złożenia mandatów.** Zebranie było utrzymane w tonie poważnym, a jedynie p. F. S. nauczyciela z Żurawna, który usiłował zamącić porządek, wyproszono za drzwi.

POŻYCZKA KOLEJOWA.

Weszło w życie rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej w sprawie **wypuszczenia serji I-ej dziesięcioprocentowej pożyczki kolejowej.** Rozporządzenie upoważnia ministra skarbu do wypuszczenia serji I-szej 10-procentowej pożyczki kolejowej w wysokości **100 miljonów franków złotych** w terminie, na warunkach i po kursie, ustalonym rozporządzeniem ministra **skarbu.** Kupony serji I-szej pożyczki kolejowej **wolne są od podatku od kapitałów i rent.** Wywóz za granicę jak również sprzedaż i zastaw za granicę obligacji oraz kuponów, jest dozwolony.

KRONIKA

Lwów 20 stycznia

WYDAWNICTWO „GAZ. PORANNEJ“ DO P. T. PRENUMERATORÓW!

Wobec tego, że gotówka wpłacona na czeki Pocztowej Kasy Oszczędności dochodzi nas bardzo często dopiero po 2. tygodniach, zawiadamiamy P. T. Prenumeratorów, że odtąd czeków na wpłatę prenumeraty wysyłać nie będziemy. — Prosimy tedy o nadsyłanie nam prenumeraty przekazami pocztowymi, przyczem zwracamy uwagę, że wobec niskich cen prenumeraty porto przekazu prenumeracyjnej nie może być potrącone.

—o—

Zniżenie opłat za wizy do Austrji. W celu ułatwienia wyjazdu do Austrji obywatelom polskim i tranzytu przez Austrję, zniżono opłaty za wizy. Będą one wynosiły: opłata za wizę jednomiesięczną tam i z powrotem 10 fr., za wizę trzymiesięczną 20 fr., za wizę tranzytową 1 fr.

(h) **Historja o Pieniądzu, Łosiu i wieprzu.** Majstrowi rzeźnickiemu Piotrowi Pieniądzowi, przedstawił się wczoraj w hali miejskiej na pl. Halickim dozorca domu przy ul. św. Zofji 6, Jan Łoś, jako gospodarz z Bodnarówki, mający na sprzedaż wieprza i na zadatek wyłudził 10 milj. Niebawem Pieniądz przekonał się, że nie ujrzy ani wieprza, ani swoich pieniędzy, gdyż padł ofiarą oszustwa.

(h) **Złodziej schwytany na gorącym uczynku.** Kilkakrotnie karany za kradzież Stanisław Andruszyn, przytrzymany został wczoraj na gorącym uczynku kradzieży w mieszkaniu sł. ilezofii Henryka Weryszyckiego i osadzony w aresztach policyjnych.

(h) **Połów złodziejski w jatce.** Niewyśledzeni dotychczas sprawcy włamali się po oderwaniu kłódki przez tylne drzwi od jatki Chaima Laufra przy ul. Gródeckiej 48 i skradli 30 kg mięsa wołowego, 4 kury i 2 gęsi, łącznej wartości 200 milj.

(h) **Ogień mieszkaniowy.** W mieszkaniu Józefa Kostiuka, zam. przy ulicy Tkackiej 82, skutkiem zajęcia się ścianki pruskiej, do której przylegała świeca, powstał pożar. Kostiuk sam ogień ugasił.

(h) **Kradzieże.** Marja Haraczek, zam. przy ul. Domsa 6, doniosła, że nieznany sprawca skradł jej garderobę wart. miljard marek. — W kinie „Marysieńka“ skradziono Mozesowi Katzowi, zam. przy ul. Zamarstynowskiej 59, z kieszeni płaszcza papierośnicę srebrną wart. 120 milj.

Z KRAJU

Pamięci poległych akademików. Wczoraj w Warszawie odbyła się w auli uniwersytetu warszawskiego akademja żałobna z okazji odsłonięcia tablicy pamiątkowej ku czci studentów uniwersytetu, poległych w walkach o niepodległość Ojczyzny w latach od 1918 do 1920 roku.

Na groby królewskie. Min. W. R. i O. P. przesłało na ręce ks. biskupa Sapiehy kwotę 391.400.000 mk. na cele odnowienia grobów królewskich na Wawelu.

Zaległości podatkowe, które się umarza. Weszło w życie rozporządzenie ministra skarbu, które głosi, że zaległości po dzień 1. stycznia br. z tytułu podatków i opłat należności skarbu Państwa wraz z odsetkami i karami za zwłokę ulegają umorzeniu, o ile w liście płatniczej kwota podatku nie dosięga równowartości jednej dziesiątej franka złotego.

Tajemnicze zniknięcie trumien. Od kilku dni krążyły w Krakowie pogłoski o tajemniczem zniknięciu 3 trumien z grobowca rodziny Pogorzelskich na cmentarzu rakowickim. Pogłoski te sprawdziły się o tyle, że grobowiec nosi ślady zapadnięcia się kilku trumien, dotąd jednak nie stwierdzono, czy ma się tu do czynienia z kradzieżą, czy też z rozsypaniem się trumien.

Aresztowanie barona sadysty, syna ministra.

Wiedeń. (Tel. wł. G. P.) W związku z wykryciem praktyk sadystycznych w szkole niejakiej Kadinetz we Wiedniu, **aresztowano znanego publicystę i polityka Leopolda Chlumsky'ego, syna byłego ministra.**

*

„Pośrednik pracy“ zwabia ofiarę do hotelu.

OSOBLIWY FUNKCJONARJUSZ BIURA STRĘCZENIA PRACY, GROZI OSZUKANEJ ZEMSTĄ, GDYBY O JEGO POSTĘPKU DONIOSŁA POLICJI.

Lwów, 20 stycznia.

(h.) Onegdaj zdarzył się we Lwowie fakt, który **rzuca smutne światło na stosunki, panujące w tut. biurach pośrednictwa pracy,** które jak z poniższej wiadomości wynika, zostały zamienione na biura pośrednictwa **handlu żywym towarem.**

Do jednego z najpoważniejszych i najstarszych biur pośrednictwa pracy we Lwowie — przed ukończeniem śledztwa nie chcemy podawać ani adresu tego biura, ani nazwiska osób interesowanych. — Zgłosiła się onegdaj **22-letnia urzędniczka prywatna E. K.** zam. przy ul. Hausnera i zapytała siedzącego przy biurku N. N. czy nie ma dla niej zajęcia. W odpowiedzi na to N. N. dał karteczkę siedzącemu tam agentowi i polecił razem z nim udać się do banku(!) **celem objęcia posady.**

Gdy p. E. K. wyszła z owym agentem na ulicę, ten zaprowadził **do jednego z hoteli przy ul. Legionów i tam wepchnął ją mimo jej sprzeciwu do jednego pokoju,** gdzie siedział już jakiś mężczyzna. Ten nie dawszy jej żadnych wyjaśnień **począł jej robić pewne propozycje.** Przelękniona dziewczyna **narobiła krzyku,** tak iż z innych pokoji wylecieli goście, a wówczas ów mężczyzna **wypuścił ją z pokoju ostrzegając** równocześnie, by o tym **wypadku nie donosiła policji, bo ją może spotkać z jego strony straszna zemsta.**

E. K. mimo to jednak **doniosła policji** i w sprawie tej prowadzi **dochodzenia** V komisarjat P. P.

„Nie będziesz więcej ładną!...“

OKRUTNY AMANT WYPALA KOCHANCE TWARZ WITRJOLEM.

Warszawa, 20. stycznia.

„Od dziś nie będziesz więcej ładną — będziesz na wieki zeszpecona“.

Temi strasznemi słowy zwrócił się w Warszawie do młodej, przystojnej Bronisławy Nowogrodzkiej, 32-letni jej „narzeczony“ Antoni Jacewicz, który utrzymywał z nią **związek nieślubny przez lat 8,** a później porzucił na pastwę losu.

Pogróżki tej wypowiedzianej przy spotkaniu się na ulicy, kobieta nie wzięła na serjo. Jednak J. nagle chwycił N. za kołnierz i wydobywszy z kieszeni flaszkę **oblał twarz jej gryzącym płynem,** a po tym czynie bohaterskim... uciekł. O sile gryzącej tego płynu świadczy, że kilka kropel padłych na nogę przechodzącej przypadkiem Kaz. Szymanowskiej spowodowały wielce dotkliwy ból z oparzenia.

Lekarz określił uszkodzenia Nowogrodzkiej jako ciężkie.

Oskarżony Jacewicz przyznał się do winy jako metalowiec nosił zawsze z sobą witrjolej. Sąd skazał go na 4-letnie ciężkie więzienie.

Komornego niewolno waloryzować.

USTAWA O OCHRONIE LOKATORÓW TRWA BEZ ZMIANY.

Warszawa, 20. stycznia.

Waloryzacja, którą się ostatnio wszędzie wprowadza, stała się sposobnością **do samowolnego reformowania opłat lokatorskich.** Wielu właścicieli, zapominając lub też świadomie lekceważąc obowiązującą do dziś ustawę o ochronie lokatorów, podniosło komorne do bajońskich wysokości zasłaniając się „**powszechną i ogólną waloryzacją**“. Pierwsze takie baloniki próbne nie dostały się jakoś do publicznej wiadomości i **uszły uwagi opinii publicznej.** Właściciele domów **spróbowali** sprawę tych opłat **zgeneralizować** postarali się o poparcie w swym Związku. Np. „Komitet właścicieli nieruchomości m. st. Warszawy“, **powołując się na rządowy projekt (!) ustawy o ochronie lokatorów** (wniesiony w maju 1923) zaleca wprost **stosowanie wymienionych w tym projekcie stawek procentowych** „w walucie pełnowartościowej“, do określenia **komornego** i to **za lokale tak** mieszkalne, jak i handlowe i przemysłowe“.

Lecz tu wtrąciła się **już władza, która** w odpowiedzi ogłosiła co **następuje:**

„Dotychczasowa **ustawa** o ochronie **okatorów z 1. 12. 1920 r. obowiązuje bez zmiany, dopóki nowe prawo w tym przedmiocie nie będzie uchwalone** i **ogłoszone.** — Wszelkie **projektowane** czy to w przedłożeniu rządowem, czy to w uchwałach komisji sejmowej nowe stawki komorniane **nie mają narazie żadnego znaczenia ani mocy obowiązującej, dopóki** w **formie nowej ustawy nie będą ogłoszone. Żądanie i pobieranie wyższego komornego, jakoteż wywieranie jakiegokolwiek przymusu na najemców, celem skłonienia ich do płacenia wyższego komornego ulega w myśl** art. **23 ustawy o ochronie lokatorów ukaraniu“.**

ZE ŚWIATA

Pojedynek amerykański barona z policjantem. W Budapeszcie zastrzelił się policjant Kolosa, pozostawiwszy list z wyjaśnieniem, że przyczyną samobójstwa jest niekorzystny dlań wynik **pojedynku amerykańskiego z pewnym baronem o dziewczynę.**

Groźba strajku kolejowego w Anglji. Komitet wykonawczy angielskiego Związku mechaników i palaczy lokomotyw postanowił nie cofać swego wezwania do strajku. Nie mniej **jednak w** ciągu dnia dzisiejszego **prowadzone będą** w dalszym ciągu narady.

Katastrofa okrętu. Amerykański krążownik „Tacoma“ rozbił się na rafach. O losie załogi, złożonej z 300 ludzi, nic nie wiadomo.

Nowa stolica Afganistanu. 12. b. m., jako w 5-tą rocznicę wstąpienia na tron emira Afganistanu odbyła się uroczystość położenia **kamienia węgielnego** pod nową stolicę, która nosić będzie nazwę Dar-Ul-Anan. W uroczystości **brał** udział sam emir, który w gorących **słowach** przemówił do zebranych **tłumów.**

Marconi zapewnił tajemnicę radiotelegramów. Senator Marconi wypróbował swój ostatni wynalazek, zabezpieczający tajemnicę depesz **iskrowych.** — Udało mu się przesłać m. in. depesze iskrowe z Anglji do wysp Zielonego Przylądka, t. j. na przeszło 3.600 kilom., przyczem depesze nie mogły być **absolutnie** pochwycone po drodze.

Zjazd „herbaciarzy“. W czerwcu r. b. odbędzie się na Jawie zjazd handlarzy i plantatorów herbaty. Herbata znana była w Holandji już w XVI. wieku, we Francji **natomiast** jeszcze w r. 1637 uchodziła za **osobliwość,** a **uczony** biskup Huet, chcąc przekonać do niej rodaków, pisał na jej cześć ody. Picie herbaty rozpowszechniło się **dopiero** przy końcu **dyrektorjatu** — wtedy zaczęły być modne **przyjęcia o godzinie 3** po południu, na których **podawano herbatę** i **ciastka.**

Martwe dziecko schowała na pamiątkę.

Warszawa, 20. stycznia.

Józefa K., służąca w **Warszawie,** wzbudziła podejrzenie, że pozbyła się swego nowonarodzonego dziecka. Jakoż policja w mieszkaniu **służbodawczyni** na balkonie w skrzyni **znalazła** duże pudełko od czekoladek, a w niem zwłoki przedwcześnie urodzonego noworodka, owinięte w watę, z obrazkiem świętym na piersiach. Zrozpaczona Józia przyznała się do wszystkiego: Dziecko przedwcześnie przyszło martwe na świat, żal jej się było z niem rozstać, więc **postanowiła** je zasuszyć i schować na pamiątkę. Józię aresztowano, lecz na skutek poręczenia **zwolniono** do czasu **rozprawy** sądowej.

Uposażenie oficerów absolwentów szkół wyższych

Warszawa, 20. stycznia.

Według nowej ustawy o uposażeniach funkcjonarjuszów państwowych i wojska, **uposażenie** poszczególnych grup rozpada się na szczeble niższe i wyższe. **Wyższym szczeblom odpowiada większa ilość punktów,** które zostają następnie pomnożone przez mnożną (oznaczoną co miesiąc przez Radę ministrów) dając w rezultacie sumę uposażenia poszczególnych stopni wojskowych.

Dotychczas oficerowie zawodowi zaliczani byli, przy obliczaniu uposażenia, **do szczebla drugiego** ich grupy uposażeniowej.

Jak się dowiadujemy, ma się **ukazać** w najbliższym czasie **rozporządzenie,** iż ci z nich, którzy **posiadają dyplom wyższych uczelni,** zostaną **przesunięci** do **wyższego szczebla uposażenia.**

Zostanie również ustalone, które szkoły wojskowe są **równorzędne** z państwowemi uczelniami wyższemi. Oficerowie **zawodowi,** którzy **ukończyli**

tego rodzaju uczelnie, będą także przesunięci w szczeblu uposażenia.

Zaliczenia lat służby, upoważniających do posunięcia na dalsze szczeble służbowe będzie dokonywała **komisja weryfikacyjna**, która ma być w najbliższym czasie powołaną do życia.

—o—

Chłopski wynalazca „Perpetuum mobile“.

Monachjum, w styczniu.

(+) Nielada sensację wzbudził pewien syn chłopski w obskurnej, zapadłej wiosce niemieckiej, który zdobył sobie szybko wielki rozgłos w okolicy, gdy począł szukać kapitalisty celem **sfinansowania „wielkiego wynalazku“** jakiego nu się udało dokonać. Oto ni mniej ni więcej, jeno odkrył sławne „**Perpetuum mobile**“, na którem już tylu słynnych wynalazców połamało sobie zęby. — Otoczony nimbem sławy, **mechanik** ów powędrował do Monachjum, **gdzie go aresztowano** za oszustwo.

Jak się okazało, model jego „elektrycznego motoru, pędzonego przez elektryczność ziemską“, **polegał na zwykłym szwindlu**: Model stał na zręcznie ukrytych gwoździkach, a te zapomocą skradzionych wojskowych drutów połączone były z kontaktem w warsztacie.

Uwięziony twierdził, że wynalazek jego **nie jest oszustwem**, a figiel z drutami urządził jeno **dla zaspokojenia dłużników**. W Monachjum — wywodził — musiał się uciec do takich trików, bo tu widać jest „inna elektryka“. Gdzieindziej doświadczenia udawały mu się doskonale.

Odzyskał życie w trupiarni.

Paryż, w styczniu.

(f) Osobliwy wypadek zdarzył się przed kilku dniami w słynnej tutejszej „Morgue“, gdzie wystawiają na widok publiczny zwłoki zamordowanych, samobójców etc. celem agnoskowania. Między innymi przywieziono tam ciało jakiegoś starca, utopionego podczas wylewu Sekwany. Gdy zakonnica ubierała zwłoki w strój śmiertelny, nagle ku jej niemałemu przerażeniu „**nieboszczyk**“ **powstał**. Okazało się, że chodzi tu o pozorną śmierć. Jest to pierwszy wypadek, iż Morga oddała jednego ze swych klijentów — życiu...

Z dn a 20 stycznia.

Obroty pozagiełdowe

Wczoraj przez dzień tendencja chwiejna lekko zniżkowa. Obrót średni. Dolary amer. 10680 do 10750, kanad. 9800 do 10 mil.

Złoto: 20 kor. 49 m. do 50 m., 20 fr. 47 m. do 48 i pół m., 10 rubli 64 m. do 66 m.

Srebro: kor. austr. 880 tys. do 900 tys., 5 kor. austr. 4 i pół m. do 4 m. 600 tys., floreny 2 i ćwierć m. do 2 m. 300 tys., ruble 3 i pół do 3 trzy czwarte m.

Skarby w grobowcu z przed tysięcy lat.

OLBRZYMI SARKOFAG GRANITOWY. — ZŁOCISTA ZASŁONA I CIĘŻKIE ZŁOCONE DRZWI. — CZTERY BÓSTWA OPIEKUŃCZE STRZEGĄ TAJEMNICY WIEKÓW. — SŁAWNA MUMIA, OWINIĘTA W PŁÓTNA.

(Do ryciny tytułowej).

Według wiadomości, otrzymanych z Luksoru przez gazety francuskie, prace metodyczne, rozpoczęte w lutym r. z., zostały posunięte po przerwie letniej obecnie tak daleko, że **inżynier Carter dosięgnął ostatniej zasłony tabernakulum i skonstatował obecność sarkofagu granitowego, olbrzymiego, wspaniałego i bez żadnej wątpliwości, nienaruszonego.**

To odkrycie pierwszorzędnej wagi, które nastąpiło prędzej, niż się spodziewano, odbyło się w 3-ch etapach. Już wieczorem 3. b. m. Carter przeniósł do krypty

zasłonę, przybraną złotemi rozetami,

która okrywała mury drugiej przegrody. Następnego dnia po południu otworzono **ciężkie drzwi złocone**, zamknięte na zamki hebanowe i zapieczętowane pieczęciami nekropolu. Archeologowie otworzyli te drzwi **z największem wzruszeniem** i wtedy

ukazała się po trzech tysiącach lat

wspaniałość **ich złoceń i przepych błękitnych fajansów.**

Wreszcie wieczorem 4 b. m. misja **zagłębiła się dalej w grobowiec** i wśród uroczystego milczenia, **dotarła** do złotych drzwi kaplicy, oślepiających blaskiem. Zwolna **otworzono ciężkie podwoje** i zdumionym oczom widzów **odsłoniła się fascynująca tajemnica**: na środku pokoju, inkrustowanego złotem, **wznosił się olbrzymi sarkofag**. Na czterech rogach, bogato rzeźbionych, wyobrażone są **bóstwa opiekuńcze: Isis, Nephtis Neith i Selk**, ze skrzydłami rozwiniętemi, a u podstawy sarkofagu widnieje fryz, pokryty napisami hieroglificznemi i podobiznami **Tut-ankamena.**

Pozostaje jeszcze zdjąć kolejno **ostatnie zasłony z tabernakulum, ażeby można było unieść ciężkie wieko sarkofagu i ujrzeć spowiniętą w płótno, okryte złotymi liśćmi i kosztownymi klejnotami, mumię Tut-ank-amena**, władcy XVIII dynastji.

Hrabia-aktor filmowy

i księżniczka dolarów.

Potajemny ślub i rozpacz papy-miljonera.

Nowy Jork, w styczniu.

(f) Senzację tutejszych kół towarzyskich stanowi **potajemne małżeństwo** jednej z najbogatszych dziedziczek amerykańskich, miss Rogers z austrjackim hrabią Salm.

Hr. Salm przybył zaledwie przed kilku tygodniami do Ameryki, by **uzyskać engagement jako aktor filmowy**. Wskutek swej urody zwrócił na siebie w towarzystwie uwagę miss Millicent Rogers. Panna **rozkochała** się w nim na zabój i chętnie zgodziła się na potajemny ślub, poczem para nowożeńców postawiła papę Rogersa **przed faktem dokonanym**. Rodzina miljonera czyni wszelkie starania, by **unieważnić to małżeństwo** i wysłała w tym celu detektywów do Wiednia, aby tu zbadać, czy dotychczasowe życie hrabiego-aktora nie wykazuje jakich **ciemnych punktów**, na którychby można oprzeć skargę rozwodową.

Dział ekonomiczny.

Podwyżka opłat stemplowych sądowych. Weszło w życie rozporządzenie podnoszące sądowe opłaty stemplowe; skala zasadnicza przy pismach została ta sama, t. zn. ½ promil od arkusza, względnie 1 promil od pierwszego arkusza pierwszego egzemplarza skargi etc., z tą jednak zmianą, że zasadnicza opłata przy wartości przedmiotu sporu wynosi: do 2.500.000 — 10.000, do 5.000.000 — 15.000, do 25.000.000 — 25.000, do 100.000.000 — 50.000, wyżej 100.000.000 za każde dalsze, choćby rozpoczęte tylko 10.000.000 — 5.000.

*

Zaświadczenia wolne od opłaty stemplowej. Min. skarbu zawiadomiło, iż zaświadczenia, wydawane przez komisarzy ziemskich na kupno gruntów włościańskich opłacie stemplowej nie podlegają, a to w myśl par. 23 p. 2. przepisów o stemplowych opłatach.

*

Nowe blankiety wekslowe. Ministerstwo Skarbu puszcza w obieg w najbliższych dniach pięć dalszych kategorji blankietów wekslowych wartości: 300.000 mk. 1 i pół miljona marek, 3 miljony marek., 15 miljonów i 30 miljonów mk., dla sum wekslowych 100 i 500 miljonów oraz 1, 5 i 10 miljardów marek. Blankiety te ukażą się w sprzedaży już w dniach najbliższych. Ponadto zarządziło Ministerstwo skarbu druk blankietów wekslowych wartości 60 miljonów mk. dla sum wekslowych do 20 miljardów marek.

*

Monopol na czeki zagraniczne. W związku z zanotowanemi w prasie pogłoskami, jakoby monopol P. K. K. P. co do przekazywania czeków na zagranicę miał być skasowany — z miarodajnego źródła dowiadujemy się, iż skasowanie monopolu tego nie jest projektowane.

*

Nowe opłaty wywozowe. Ministerstwo skarbu ustaliło następujące opłaty wywozowe, obowiązujące aż do odwołania: 0,33 franka złotego od 100 kg. prosa, 1,55 fr. zł. od 100 kg. gryki, 2.07 fr. zł. od 100 kg. fasoli, 2,33 fr. zł. od 100 kg. grochu, 0.21 fr. zł. od 1 kg. drobiu bitego 0.78 fr. zł. od żywego indyka, 0.62 fr. zł. od żywej gęsi: 0.41 fr. zł. od żywej kaczki i 0.31 fr. zł. od żywej kury.

*

Ceny skór. W okresie od 1. do 16. stycznia b. r. ceny skór surowych systematycznie wzrastały, dopiero w ostatnich dniach osiągnięto pewną stabilizację, spowodowaną ogólnym zastojem w przemyśle garbarskim i brakiem gotówki. Przy pokryciu całej należności gotówka wynosiły w **tysiącach** mkp. za 1 kg.. Bydlęce 1.520 — 2.320, cielęce 1950 — 3,100, końskie 23.000 — 27.000 za sztukę. Ceny **oznaczone na** drugich miejscach utrzymują się **już od** koło tygodnia.

Sport

Nowe towarzystwa narciarskie. W ostatnich czasach liczba Stowarzyszeń Narciarskich, zgrupowanych w Polskim Związku Narciarskim, powiększyła się o trzy.

Uchwałą Zarządu Głównego P. Z. N. przyjęte zostały do Związku A. Z. S. w Warszawie, Koło Narciarzy przy Oddziale Babiogórskim Polskiego Tow. Tatrzańskiego oraz Oddział Narciarsk „Sokół“ w Zakopanem. Ponadto, w Katowicach powstało Górnośląskie Tow. Narciarzy, zaś przy Tow. Sportowem „Lauda“ utworzona została Sekcja Narciarska.

Powstawanie nowych towarzystw świadczy, że sport ten zyskuje u nas coraz więcej zwolenników i coraz lepiej rozwija się. Wymienione zgłoszone towarzystwa grupują przeszło 400 członków.

Zawody narciarskie o mistrzostwa szkół średnich i zawody harcerskie odbyły się w niedzielę dnia 20. bm. mimo bardzo ciężkich warunków śnieżnych i atmosferycznych. Ze zgłoszonych zawodników, wszyscy stawili się na starcie w liczbie 16. Trasa skrócona do trzech i pół kml, prowadziła przez park Żelaznej wody, na Persenkówkę obok elektrowni, ze zjazdem na metę przy drodze Snopkowskiej. Wyniki biegu są następujące:

Pierwsze miejsce z tytułem mistrza szkół średnich na rok 1904 zdobył **Jakubowski** Zbigniew (II. gimn. V. kl. w czasie 19.06. 2) **Jakubowski** Tadeusz (gimn. IX kl. VII.). 19.45 3) **Weigel** Józef (II. gimn. VI. kl.) 19.51. 4) **Klimkiewicz** Zbigniew (VIII. gimn. VIII. kl.) 19.56. W biegu harcerzy na tej samej trasie przybył 1) **Dulębowski** Adam (23 druż.) w czasie 19.17. 2) **Popielski** Bolesław (6 dr.) 20.13. 3) **Pająk** Jan (23 druż.) 21.13. 4) **Czepielowski** Leon (16 druż.) 21.21.

Nieznaczne różnice w czasach zawodników są wynikiem jednakowego prawie poziomu sił i krótkości trasy. Na mecie mimo niepogody zgromadziło się wiele publiczności złożonej przeważnie z rodzin zawodników i ich profesorów. Organizację zawodów przeprowadziło Karpackie Tow. Narciarzy w porozumieniu z Kuratorjum okręgu lwowskiego i z komendą lwowskiego Hufca harcerskiego.

Nowy mistrz świata w boksie. W walce o mistrzostwo wagi średniej pokonał bokser Harry Grebs swego przeciwnika Jonny Wilsona **na punkty**.

PIŁKA NOŻNA.

Lizbona, 12.1. Sparta — Bemfico 6:0 (2:0).

Sparta — Sporting Club 2:2

Należytość pocztową opłacono ryczałtem. **Prenumerata** miesięczna 4,000.000 Mk. — Z dostawą na miejscu lub z przesyłką pocztową 4,500.000 Mk. — Za granicą 5.000.000 Mk.

Z drukarni Polskiej pod zarz. Z. Kiełbusiewicza we Lwowie. Odpow. redaktor: MARJAN MACHALSKI.